

6. Kamu Maliyesi

2012 yılında bütçe performansının geçen yıla göre bir miktar bozulduğu gözlenmektedir. Bu gelişmede, faiz dışı harcamalar içinde önemli bir yer tutan personel giderleri ile sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderlerindeki artışların önemli bir rol oynadığı görülmektedir. Buna ilaveten, iktisadi faaliyette gözlenen dengelenme sürecine bağlı olarak büyümenin kompozisyonunda meydana gelen değişimin vergi gelirlerinin artış hızında yol açtığı belirgin yavaşlama ve "Bazı Kamu Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması Kanunu" kapsamında sağlanan gelirlerin bir önceki yıla göre azalmasının neden olduğu olumsuz baz etkisi, gelir kanalıyla bütçe performansındaki bozulmaya katkıda bulunmuştur (Kutu 6.1). Bununla birlikte, Eylül ayında uygulamaya koyulan mali önlemler çerçevesinde motorlu taşıtlar, akaryakıt ve alkollü içeceklerdeki vergi oranlarının artırılması ve Kasım ayından itibaren iktisadi faaliyette gözlenen canlanma yılın son çeyreğinde bütçe gelirlerini olumlu yönde etkilemiştir.

2012 yılının Ekim ayında kamuoyuna açıklanan Orta Vadeli Program (OVP)'a göre, 2013 yılında bütçe performansının geçen yıla göre bir miktar iyileşeceği ve kamu borç stokunun GSYİH'ye oranının 2010 yılından itibaren başlayan düşüş eğiliminin devam edeceği öngörülmektedir (Tablo 6.1). Personel ve sosyal güvenlik giderleri başta olmak üzere, faiz dışı harcamaların 2013 yılında izleyeceği seyir bütçe performansı açısından belirleyici bir öneme sahip olmakla birlikte, iç talep artışına bağlı olarak vergi gelirlerinin yükselmesi ve geçen yılın Eylül ayında ve 2013 yılının başında gerçekleştirilen vergi düzenlemeleri bütçe gelirlerini olumlu yönde etkileyebilecek unsurlar olarak öne çıkmaktadır. Bununla birlikte, orta vadede mali disiplinin tekrar kalıcı bir şekilde sağlanabilmesi açısından mali çerçevenin OVP'de öngörülen kurumsal ve yapısal iyileştirmelerle güçlendirilmesinin kritik önemini koruduğu vurgulanmalıdır.

Tablo 6.1.

Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi ve AB Tanımlı Borç Stoku
(GSYİH'nin Yüzdesi Olarak)

	2009	2010	2011	2012*	2013**	2014**	2015**
Bütçe Gelirleri	22,5	23,1	22,8	22,9	23,6	23,1	22,6
Bütçe Giderleri	28,0	26,8	24,1	25,3	25,7	25,1	24,4
Bütçe Dengesi	-5,5	-3,6	-1,3	-2,3	-2,2	-2,0	-1,8
Bütçe Gelirleri (Program Tanımlı)	21,0	21,8	22,2	22,0	22,8	22,5	22,1
Faiz Dışı Harcamalar (Program Tanımlı)	22,5	22,2	20,9	21,9	22,3	21,9	21,4
Faiz Dışı Denge (Program Tanımlı)	-1,5	-0,5	1,3	0,2	0,5	0,6	0,7
Kamu Kesimi Genel Dengesi	-5,1	-2,3	-0,1	-1,7	-1,5	-1,1	-0,9
AB Tanımlı Nominal Borç Stoku	46,1	42,4	39,2	36,5	35,0	33,0	31,0

* Tahmin.

** Hedef.

Kaynak: Orta Vadeli Program (2013-2015).

6.1. Bütçe Gelişmeleri

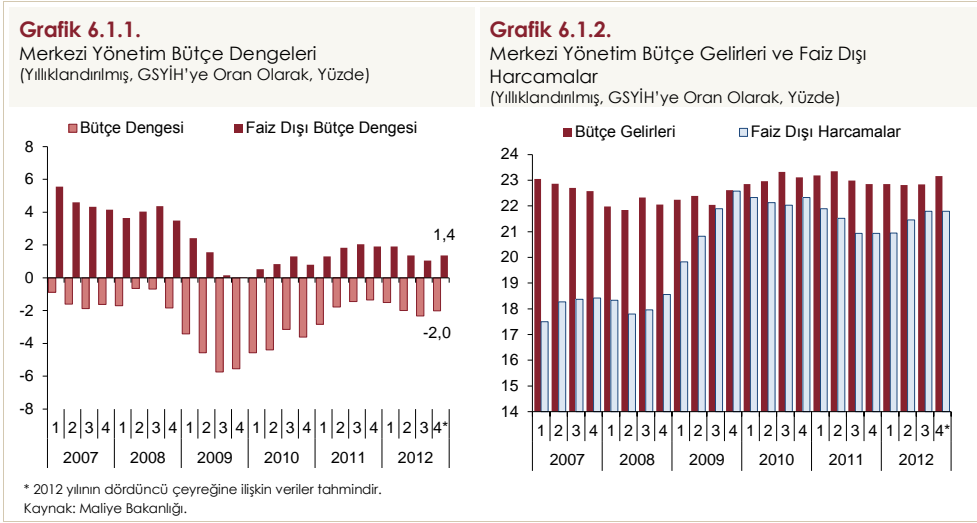
Merkezi yönetim bütçesi 2012 yılında 28,8 milyar TL açık, faiz dışı denge ise 19,6 milyar TL fazla vermiştir (Tablo 6.1.1). 2011 yılı ile karşılaştırıldığında bütçe dengesinin ve faiz dışı bütçe dengesinin kötüleştiği ve söz konusu dengelerdeki kötüleşmenin 2012 yılı bütçesinde öngörülenden daha şiddetli olduğu görülmektedir. Faiz dışı bütçe harcamalarının başlangıç ödeneğinin üzerine çıkması bütçe performansındaki bozulmanın başlıca sebebi olarak ön plana çıkmaktadır. Ekonomik aktivitedeki yavaşlama ve 6111 sayılı "Bazı Kamu Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması Kanunu" çerçevesinde sağlanan gelirlerin önceki yıla göre azalmasının neden olduğu olumsuz baz etkisi vergi gelirlerindeki artış sınırlamasına karşın, 2012 yılı itibarıyla Eylül ayında hayata geçirilen vergi düzenlemelerinin de katkısıyla vergi gelirleri hedefi tutturulmuştur.

Tablo 6.1.1.
Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklükleri
(Milyar TL)

	2011	2012	Artış Oranı (Yüzde)	Gerçekleşme / Bütçe Hedefi (Yüzde)
Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri	314,6	360,5	14,6	102,7
Faiz Giderleri	42,2	48,4	14,6	96,4
Faiz Hariç Bütçe Giderleri	272,4	312,1	14,6	103,8
Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri	296,8	331,7	11,7	100,6
I. Vergi Gelirleri	253,8	278,8	9,8	100,4
II. Vergi Dışı Gelirler	32,7	41,5	26,8	94,3
Bütçe Dengesi	-17,8	-28,8	-	136,4
Faiz Dışı Denge	24,4	19,6	-19,7	67,3

Kaynak: Maliye Bakanlığı.

2011 yılının sonunda yüzde 1,3'e gerileyen merkezi yönetim bütçe açığının GSYİH'ye oranı, 2012 yılında iç ve dış talep arasındaki dengelenmenin vergi gelirleri üzerinde neden olduğu olumsuz etki ve faiz dışı harcamalardaki hızlanma eğilimi neticesinde 2012 yılında yüzde 2'ye çıkmıştır (Grafik 6.1.1). Benzer şekilde, faiz dışı bütçe fazlasının GSYİH'ye oranı da 2011 yılındaki yüzde 1,9'luk seviyesinden 2012 yılında yüzde 1,4'e gerilemiştir. 2009 yılında küresel ekonomik krizin Türkiye ekonomisine olumsuz yansımaları sınırlamak amacıyla hayata geçirilen mali önlemlerin etkisiyle belirgin olarak artan merkezi yönetim faiz dışı harcamalarının GSYİH'ye oranının, izleyen yıllarda azalma eğilimine girdiği, 2012 yılında ise tekrar yükseldiği gözlenmektedir. Merkezi yönetim bütçe gelirlerinin GSYİH'ye oranı, 2011 yılının ikinci çeyreğinde son yıllardaki en yüksek seviyesine ulaştıktan sonra vergi gelirlerindeki yavaşlamayla birlikte 2011 yılının ikinci yarısından itibaren azalma eğilimine girmiş, 2012 yılının son çeyreğinde ise Eylül ayında gerçekleştirilen vergi düzenlemelerinin de etkisiyle yükselmiştir (Grafik 6.1.2).

Merkezi yönetim faiz dışı bütçe giderleri 2012 yılında önceki yıla göre yüzde 14,6 oranında artmıştır. Faiz dışı harcamalar içindeki ana kalemlerden cari transferler ve personel giderleri sırasıyla yüzde 17 ve yüzde 18,6 oranında artarken, mal ve hizmet alım giderleri ise yüzde 0,9 oranında gerilemiştir (Tablo 6.1.2). Mal ve hizmet alım giderlerindeki gerileme esas olarak yeşil kartlıların sağlık giderlerinin büyük ölçüde genel sağlık sigortası kapsamına alınmasıyla birlikte sağlık giderlerinde ortaya çıkan hızlı düşüşten kaynaklanmıştır. Cari transfer giderlerindeki yüksek oranlı artışta sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderlerindeki yüzde 20,5 oranındaki yükseliş belirleyici olmuştur. SGK bütçe performansı, 6111 sayılı Kanun çerçevesinde prim borçlarının yeniden yapılandırılması neticesinde elde edilen gelirin 2011 yılına göre azalması ve yeşil kartlıların sağlık harcamalarının 2012 yılının başından itibaren SGK'ya aktarılmasına bağlı olarak kötüleşmiştir. Diğer yandan, borç verme kaleminde gözlenen yüzde 58,2 oranındaki çarpıcı artışta esas olarak KİT'lere verilen borçlardaki yükseliş belirleyici olmuştur.

Tablo 6.1.2.

Merkezi Yönetim Faiz Dışı Harcamaları (Milyar TL)

	2011	2012	Artış Oranı (Yüzde)	Gerçekleşme/ Bütçe Hedefi (Yüzde)
Faiz Hariç Bütçe Giderleri	272,4	312,1	14,6	103,8
1. Personel Giderleri	72,9	86,5	18,6	105,8
2. SGK Devlet Primi Giderleri	12,8	14,7	14,6	103,1
3. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	32,8	32,5	-0,9	112,6
a) Savunma-Güvenlik	10,0	10,9	9,2	104,4
b) Sağlık Giderleri	5,4	0,5	-90,1	59,4
4. Cari Transferler	110,5	129,3	17,0	99,3
a) Görev Zararları	4,7	3,9	-17,5	89,9
b) Sağlık, Emeklilik ve Sosyal Y.G.	52,8	63,7	20,5	92,1
c) Tanımsal Destekleme Ödemeleri	7,0	7,6	8,5	105,2
d) Gelirden Ayrılan Paylar	31,0	34,3	10,5	101,2
5. Sermaye Giderleri	30,9	34,2	10,6	122,5
6. Sermaye Transferleri	6,7	6,0	-11,4	140,7
7. Borç Verme	5,7	9,0	58,2	104,0

Kaynak: Maliye Bakanlığı.

2012 yılında merkezi yönetim genel bütçe gelirleri önceki yıla göre yüzde 11,8 oranında yükselmiştir. Söz konusu dönemde vergi gelirleri yüzde 9,8 oranında, vergi dışı gelirler ise, Merkez Bankası'nın yüksek düzeyde gerçekleşen kâr transferinin de katkısıyla yüzde 26,8 oranında artış göstermiştir (Tablo 6.1.3). Kurumlar vergisi, 2011 yılındaki yüksek büyümeye paralel olarak artan şirket kârlarıyla birlikte 2012 yılının ilk yarısında yüksek bir artış eğilimi gösterirken, sonraki aylarda 2011 yılı ortasında 6111 sayılı kanunun uygulamaya koyulmasına bağlı gözlenen gelir artışının neden olduğu baz etkisinden kaynaklı olarak yavaşlamış ve yılın genelinde yüzde 7,5 gibi ılımlı bir oranda artmıştır. Gelir vergisi, kayıtlı istihdamda bir süredir devam etmekte olan artış neticesinde yüzde 15,7 oranında yükselmiştir. 2012 yılında ÖTV yüzde 11,7 oranında artarken, dahilide alınan KDV artış oranı yüzde 5,4 ile sınırlı bir düzeyde gerçekleşmiştir. ÖTV tahsilat artışının KDV tahsilat artışına göre daha yüksek gerçekleşmesinde özellikle tütün mamulleri ve alkollü içkiler üzerinden alınan ÖTV tutarlarında görülen yüksek oranlı artışlar belirleyici olmuştur. İthalde alınan KDV ise ithalattaki yavaşlamaya paralel olarak sadece yüzde 2,7 oranında artmıştır.

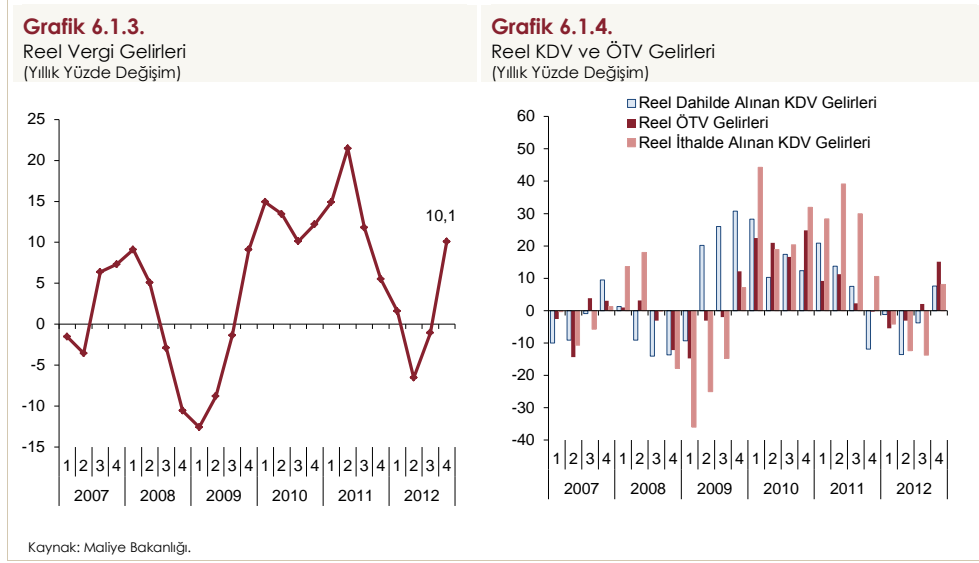
Tablo 6.1.3. Merkezi Yönetim Genel Bütçe Gelirleri
(Milyar TL)

	2011	2012	Artış Oranı (Yüzde)	Gerçekleşme/ Bütçe Hedefi (Yüzde)
Genel Bütçe Gelirleri	286,6	320,3	11,8	99,5
I-Vergi Gelirleri	253,8	278,8	9,8	100,4
Gelir Vergisi	48,8	56,5	15,7	105,0
Kurumlar Vergisi	27,0	29,0	7,5	106,9
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	30,0	31,6	5,4	94,0
Özel Tüketim Vergisi	64,2	71,7	11,7	101,6
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	48,7	50,0	2,7	92,7
II-Vergi Dışı Gelirler	32,7	41,5	26,8	94,3
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	9,1	14,0	54,2	151,3
Faizler, Paylar ve Cezalar	19,7	22,6	14,4	103,1
Sermaye Gelirleri	2,5	2,0	-19,0	17,9

Kaynak: Maliye Bakanlığı.

2011 yılının üçüncü çeyreğinden itibaren yavaşlamaya başlayan reel vergi gelirlerindeki yıllık artış oranı, 2012 yılında iç ve dış talep arasında yaşanan dengelenme ve baz etkisiyle birlikte on çeyreklik bir dönemin ardından 2012 yılının ikinci ve üçüncü çeyreğinde negatif değerler almıştır. 2012 yılının son çeyreğinde ise Eylül ayında hayata geçirilen vergi artışları ve baz etkisiyle birlikte reel vergi artış oranı önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10,1 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 6.1.3). İç ve dış talep arasındaki dengelenmeden olumsuz yönde etkilenen vergi kalemlerinin başında tüketime dayalı vergiler gelmektedir. Söz konusu vergiler yılın ilk üç çeyreğinde son derece olumsuz bir

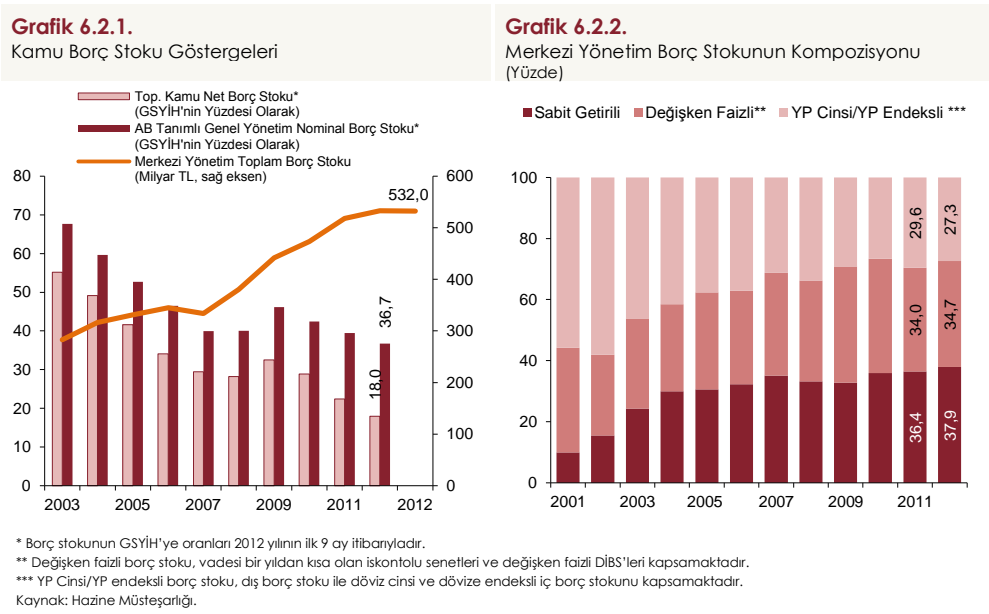
performans sergilerken son çeyrekte lehte işleyen baz etkisi ve vergi tedbirlerinin etkisiyle önemli oranda artışlar gerçekleştirmişlerdir. Bu çerçevede, 2012 yılının son çeyreğinde önceki yılın aynı dönemine göre reel olarak ÖTV yüzde 15,1, ithalde alınan KDV yüzde 8,1, dahilde alınan KDV ise yüzde 7,6 oranında artmıştır (Grafik 6.1.4).

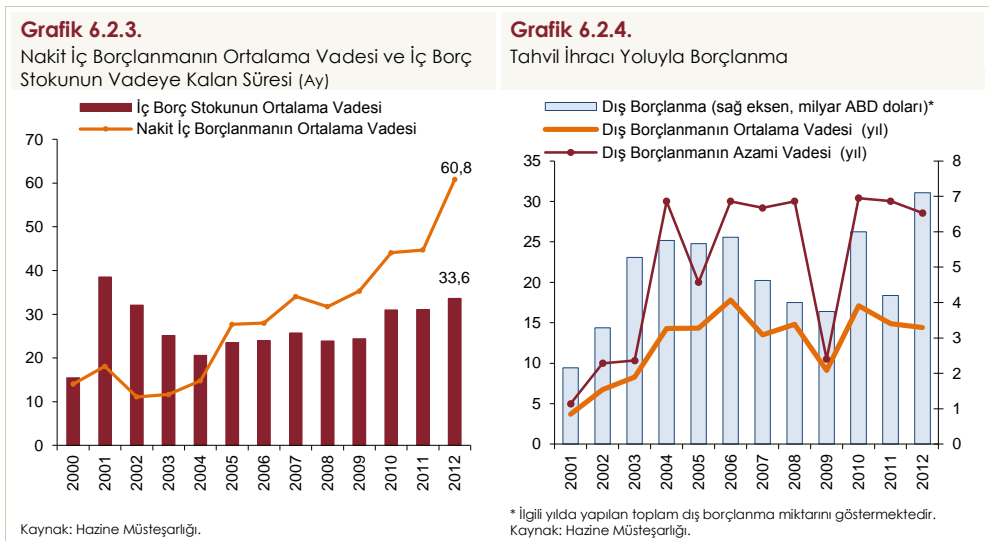
6.2. Kamu Borç Stokundaki Gelişmeler

Kamu borç stoku göstergelerindeki iyileşme eğilimi, 2012 yılında da devam etmiştir. Kamu borç oranları azalmaya devam etmiş, borçlanmanın reel maliyeti düşük seviyelerde gerçekleşmiş, borç stokunun ortalama vadesi uzamış, borç stoku içinde faiz ve döviz kuruna duyarlı borç senetlerinin payı azalmış ve iç borç çevirme oranı gerilemiştir.

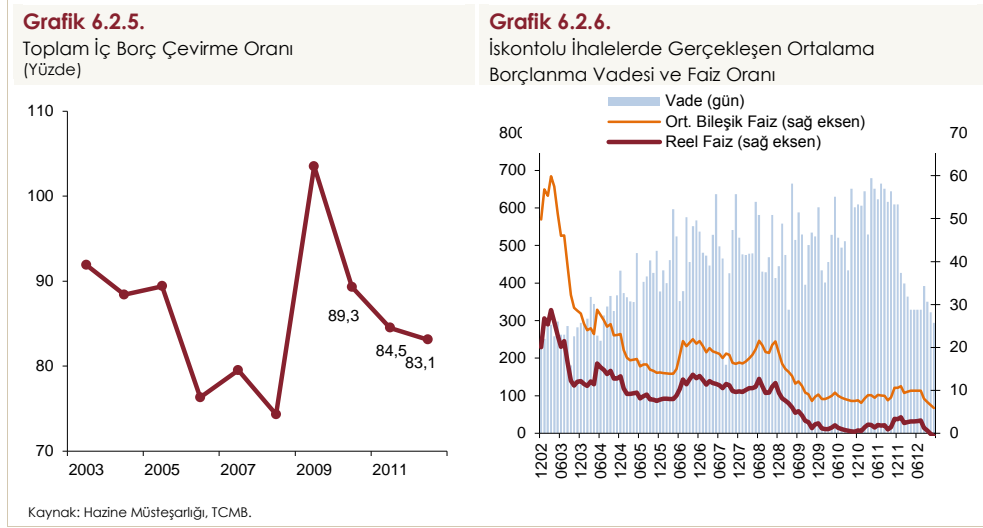
2012 yılının ilk dokuz ayı sonunda, toplam kamu net borç stoku ve AB tanımlı genel yönetim nominal borç stokunun GSYİH'ye oranları, bir önceki yıl sonuna göre 4,4 ve 2,7 puan azalarak, sırasıyla yüzde 18 ve 36,7 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 6.2.1). Merkezi yönetim borç stoku ise, 2012 yılı sonunda, 2011 yılındaki seviyesini korumuştur (Grafik 6.2.1).

Hazine'nin, borç stokunun likidite, faiz oranı ve döviz kuruna olan hassasiyetini azaltma yönündeki borçlanma stratejisi, 2012 yılında da devam etmiştir. Bu bağlamda, sabit getirili borç senetlerinin toplam borç stoku içindeki payında artış olduğu görülmektedir (Grafik 6.2.2). Kamu mevduatının aylık ortalama borç servisini karşılama oranı ise yüzde 308,6 düzeyindedir. Nakit iç borçlanmanın ortalama vadesinin 2011 yılı ortalamasına göre belirgin olarak artmasıyla birlikte, toplam iç borç stokunun vadeye kalan süresi 33,6 aya çıkmıştır (Grafik 6.2.3). Tahvil ihracı yoluyla gerçekleştirilen dış borçlanmanın tutarı ise, 7,1 milyar ABD doları olup, söz konusu borçlanmanın ortalama vadesi 14,4 yıl ile geçen yılki düzeyinde bulunmaktadır (Grafik 6.2.4).

İç borç çevirme oranı, 2012 yılının Kasım ayı sonunda yüzde 83,1 düzeyindedir (Grafik 6.2.5). 2009 yılının başından 2011 yılının başına kadar hızlı bir düşüş eğilimi gösteren iskontolu hazine bonusu ihalelerinde gerçekleşen ortalama reel faiz oranı ise, düşük seviyelerde seyretmektedir (Grafik 6.2.6).

Kutu
6.1Türkiye'de Vergi Gelirlerinin İktisadi Döngülere Duyarlılığı¹

Vergi gelirleri, otomatik dengeleyiciler (stabilizatörler) aracılığıyla iktisadi döngülerden (business cycles) büyük ölçüde etkilenmekte, bu bakımdan vergi gelirlerinin iktisadi döngüler ile ilişkisinin yönü ve büyüklüğü, başka bir deyişle vergi gelirlerinin iktisadi döngülere duyarlılığı, bütçe performansı üzerinde belirleyici bir öneme sahip olmaktadır. Bütçe gelir ve harcama kalemleri iktisadi döngülere bağlı değişimler ve ihtiyari (kamu otoritelerinin kararlarına bağlı) değişimler olmak üzere iki bileşenden oluşmaktadır. Çoğu kamu harcamalarında ihtiyari bileşen daha büyük bir ağırlığa sahipken gelirler için iktisadi döngülere bağlı değişimler daha belirleyici olmaktadır. Bu bağlamda buradaki analizde, Türkiye'de belli başlı vergi geliri kalemlerinin iktisadi döngülerden ne ölçüde etkilendiği sorusu yanıtlanmaya çalışılmaktadır.²

Analizde yer alan vergi kalemlerinin döngüsel özellikleri bir takım istatistiki ve ekonometrik teknikler kullanılarak ölçülmeye çalışılmış ve sonuçlar Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Vergi Gelirlerinin Döngüsel Özellikleri

	GSYİH	Toplam Vergiler	Gelir Vergisi	Kurumlar Vergisi	Dahilde Alınan KDV	Özel Tüketim Vergisi	İthalde Alınan KDV
oynaklık	0,017	0,025	0,024	0,132	0,039	0,043	0,060
görelî oynaklık	1,000	1,451	1,349	7,574	2,245	2,479	3,460
döngüsellik	-	eş-döngüsel	eş-döngüsel	eş-döngüsel	eş-döngüsel	eş-döngüsel	eş-döngüsel
otokorelasyon(t,t-1)	0,38	0,434	-0,091	-0,279	0,238	0,031	0,424
esneklik	-	1,18	0,94	1,21	0,73	1,14	1,49
granger nedensellik	-	TV → GSYİH	GSYİH → GV GV → GSYİH	nedensellik ilişkisi yok	GSYİH → DKDV DKDV → GSYİH	ÖTV → GSYİH	GSYİH → İKD İKD → GSYİH

Analizden elde edilen temel bulgular şu şekilde özetlenebilir:

- Vergi gelirlerinin oynaklığı reel GSYİH'ye göre daha yüksektir. Bu durum, vergi gelirlerinde ortaya çıkan dalgalanmaların iktisadi döngülere kıyasla daha büyük olduğuna işaret etmektedir.

¹ Kutuya ilişkin kapsamlı bilgi ve teknik detaylar için bakınız Çulha (2012).

² Analiz, 2002:I-2012:II dönemini kapsayan çeyreklik bazdaki reel GSYİH ve Tablo 1'de görülen vergi geliri kalemlerini içermektedir.

- Vergi gelirlerinin eş-döngüsel (procyclical) olduğu, başka bir deyişle vergi gelirleri ile reel GSYİH'nin aynı yönde hareket ettiği görülmektedir. Buna göre vergi gelirleri iktisadi daralma dönemlerinde azalmakta, genişleme dönemlerinde ise artmaktadır.
- Önemli bir doğrudan vergi kalemi olan ve toplam vergilerin yaklaşık olarak beşte birini oluşturan gelir vergisi, oldukça düşük bir otokorelasyon katsayısına sahip olmakla birlikte esneklik katsayısı 1'e yakın bulunmakta, bu da milli gelirdeki artışların gelir vergisini yaklaşık olarak aynı seviyede artırdığını göstermektedir. Yine doğrudan vergi kalemlerinden olan kurumlar vergisine ilişkin otokorelasyon ve esneklik katsayılarının görece yüksek olması, bu kalemin gelir vergisine göre reel GSYİH'deki değişimlere daha duyarlı olduğuna işaret etmektedir.
- Dolaylı vergilerden ithalde alınan KDV'nin otokorelasyon katsayısının görece yüksek, ÖTV'ninkinin ise oldukça düşük olduğu gözlenmektedir. Analize dahil edilen her üç dolaylı verginin bir bütün olarak reel GSYİH'ye esnekliği 1,16 olarak bulunmakta, bu da ülkemizde toplam vergi gelirlerinin yaklaşık olarak üçte ikisini oluşturan dolaylı vergilerin iktisadi faaliyetteki değişimlerden önemli oranda etkilendiğini göstermektedir.
- Granger-nedensellik analizi sonuçları, toplam vergiler ve ÖTV'den reel GSYİH'ye doğru bir Granger-nedensellik ilişkisine işaret ederken, gelir vergisi ve dahilde ve ithalde alınan KDV ile reel GSYİH arasında çift yönlü bir Granger-nedensellik ilişkisi göstermektedir. Kurumlar vergisi ile reel GSYİH arasında ise bir Granger-nedensellik ilişkisi tespit edilememiştir. Granger-nedensellik testi ile çapraz korelasyon katsayıları, ÖTV için iktisadi döngüyü öncüleme anlamında benzer sonuçlara işaret ederken, her iki analiz sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde vergi kalemleri ile reel GSYİH arasında eşanlı bir ilişkinin daha yüksek olasılık dahilinde olduğu dikkat çekmektedir. Başka bir ifadeyle, iktisadi döngünün, yani reel GSYİH'nin genişleme veya daralma evresinin başladığı üç aylık dönem içerisinde vergi gelirlerinde de aynı yönde (eş-döngüsel olmaları dolayısıyla) bir hareket başlamaktadır.

Sonuç olarak, Türkiye'de tüm vergi geliri kalemlerinin eş-döngüsel olduğu, diğer bir deyişle reel GSYİH ile aynı yönde hareket ettikleri ve vergi gelirlerinin iktisadi döngülerden önemli ölçüde etkilendikleri görülmektedir. Toplam vergilerin esneklik katsayısı yaklaşık 1,2 olarak bulunmakla birlikte, en yüksek esneklik katsayısına ithalde alınan KDV'nin sahip olduğu gözlenmektedir. Vergi gelirlerine yönelik istatistiki analiz, gelir vergisine kıyasla kurumlar vergisinin ve dolaylı vergilerin iktisadi faaliyetteki dalgalanmalardan daha fazla etkilendiğini göstermektedir. Bunun yanı sıra, dolaylı vergilerde daha belirgin olmak üzere, vergi geliri kalemlerindeki oynaklığın reel GSYİH'ye göre daha fazla olduğu görülmekte, bu duruma da vergi mevzuatında çok sık yapılan değişikliklerin önemli katkısı olduğu değerlendirilmektedir. Buna ilaveten, vergi geliri kalemleri ile reel GSYİH arasında genel olarak eşanlı bir ilişkinin olduğu, bir başka ifadeyle ilgili değişkenlere ilişkin döngü evrelerinin aynı çeyrek içerisinde gerçekleştiği belirlenmiştir.

Kaynakça:

Çulha, A. (2012), "Türkiye'de Vergi Gelirlerinin İktisadi Döngülere Duyarlılığı", TCMB Ekonomi Notları No: 2012/34.